NORGES MEST LESTE AVISMAGASIN

VG HELG

Lørdag 27. oktober 2012

FALLET

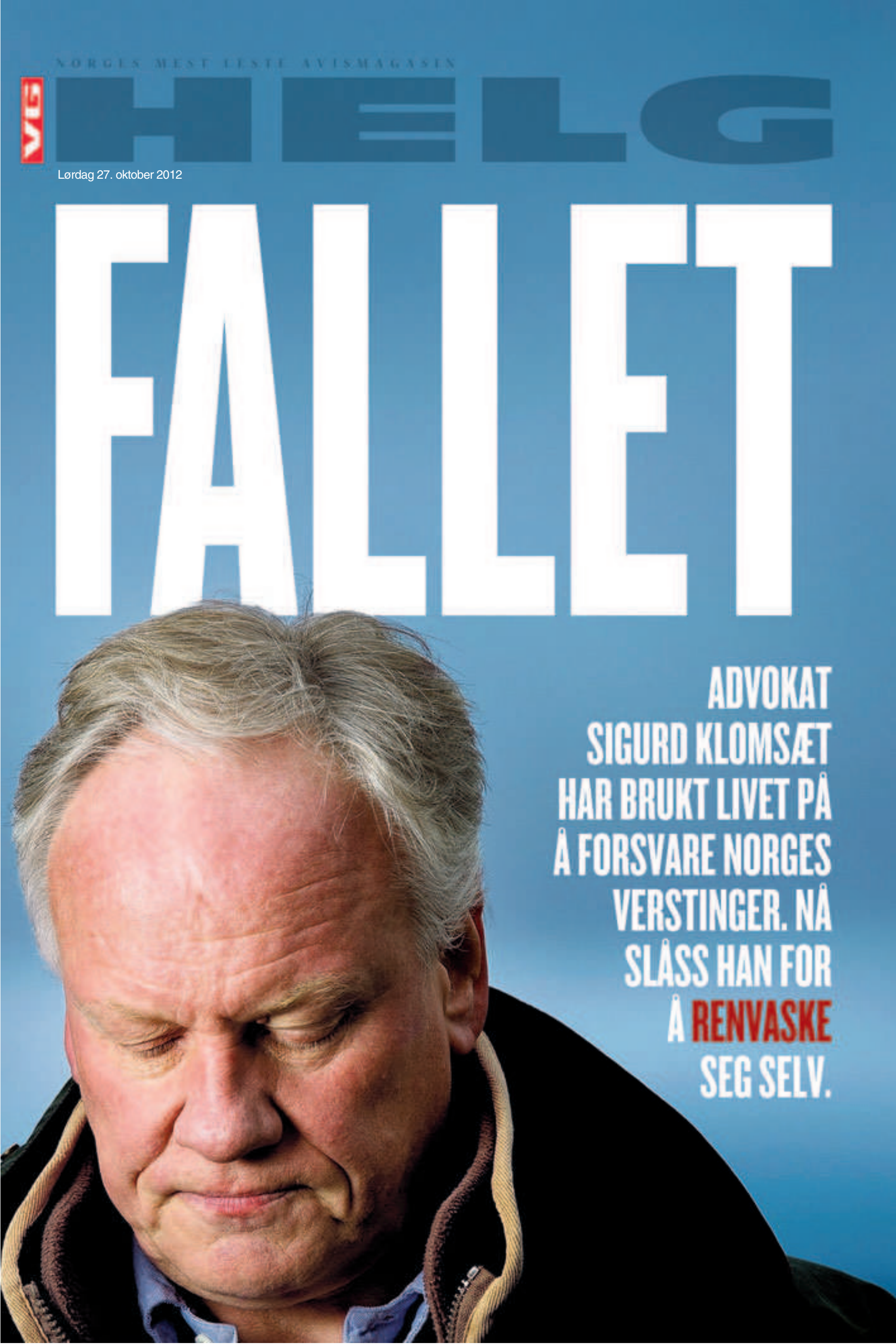

ADVOKAT SIGURD KLOMSÆT HAR BRUKT LIVET PÅ Å FORSVARE NORGES VERSTINGER. NÅ SLÅSS HAN FOR Å RENVASKE SEG SELV.

INNHOLD

14

FRA JOURNALISTEN

Groruddalen – a love story

Det er ekte kjærlighet som binder dem til Oslos mest beryktede bydel.
Jeg kan forstå dem.
Hvem vil forlate tryggheten?
Ikke den pakistanske familien Sheikh, alle de 200 av dem.
Og ikke den tamilske familien Jayapalan.
Du tror kanskje at de er fattige og ikke har noe annet valg?
Nei, de er rike.
På mangt.

Shazia Sarwar, reporter

26

DIGITAL LIVSSTIL

Når lånte du sist en hacker?
Det finnes nettsteder der «leiesoldater» kan tilby sine tjenester gratis og for moro.

30

UTENRIKS

Elevene på privatskolen King's College School i London er håndplukket – og har muligheter de fleste engelske barn bare kan drømme om.

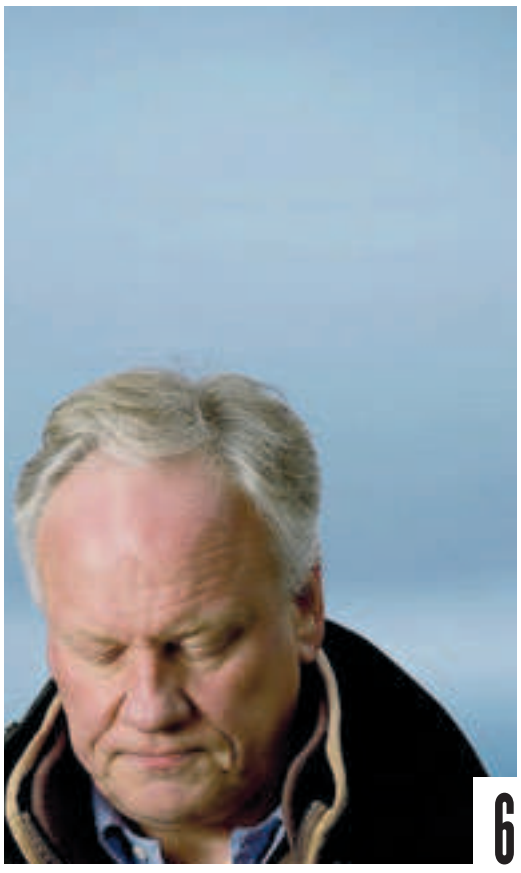

6

Fotograf Line Møller har tatt ukens coverbilde

FORSIDEN

Sigurd Klomsæt har vært ute en vinternatt før, men da han mistet advokatbevillingen i september, begynte hans hittil tøffeste kamp. Men midt oppi krisen er humoren inntakt. Sigurd Klomsæt kommer nok aldri til å slutte å skyte fra hofta.

Beate Amundsen Koren, reporter

40

REISEN

Meksikanerne har et levende forhold til døden. I november hvert år ber de den på festmiddag.

62

HVA TENKTE DU?

Rulletrappen spiste mer og mer av kjolen hennes: Les Elin Tvedts skildring av den gruvekkende hendelsen.

Magasinredaktør: **Jane Throndsen** | Utgavesjef: **Svein Kjølberg** | Ansvarlig redaktør: **Torry Pedersen** | Utgitt av Verdens Gang A/S | Postadresse: VG Helg, pb. 1185 Sentrum, 0107 Oslo Tlf. 22 00 00 00 | E-post: vghelg@vg.no | Avfotografering av tekst og bilder forutsetter tillatelse. Redaksjonen tar ikke ansvar for innsendt materiale.

Han fikk blodpropp. Han mistet advokatbevillingen. I **Sigurd Klomsæts** (59) verste år handler alt om å gjenvinne troverdigheten.

Livet uten levebrødet

Av BEATE A. KOREN og LINE MØLLER (foto)

Nattevakten med rottweiler pleide å banke på kontordøren ved 02-tiden. Da satt Sigurd Klomsæt fortsatt bøyd over papirene.

Nå ringer ikke telefonen like ofte lenger.

Etter at han ble fratatt advokatbevillingen med umiddelbar virkning i september, har Sigurd Klomsæt fått mer tid.

Kampviljen er intakt, men fortvilelsen er ikke langt unna.

– Jeg tar innsovningstabletter, sier han.

– Men det er det. Jeg går ikke på noe annet.

Og så ser jeg folk i øynene når jeg er ute og går.

Hvis folk stirrer på meg, smiler jeg tilbake.

«**Advokatkontoret** Klomsæt & co» står det på en kontordør i Storgaten, midt i sentrum av Oslo.

Her jobber det tre advokater – i tillegg til Sigurd Klomsæt, som i høst ble tvunget til å legge ned våpnene etter 30 års virksomhet.

Beslutningen kom etter at han i februar ble beskyldt for å ha lekket politiets bilder av Anders Behring Breivik til mediene.

Oslopolitiet hadde laget en felle, et unikt vannmerke på alle bildene, og mener de kan spore lekkasjen tilbake til Klomsæt.

Selv nekter han for å ha noe med lekkasjen å gjøre.

Saken etterforskes fremdeles av Asker og Bærum politidistrikt, men ifølge politiadvokat Knut Skavang skal den avsluttes 12. november.

– **Jeg er ikke bekymret for sannheten. Jeg er bekymret for systemet som herjer med oss, sier Klomsæt.**

Sigurd Klomsæt er en advokatslugger av den gamle skolen. En som gladelig tar klienter ingen andre vil ta i.

– Det har ofte vært statsmakta mot meg

Drapsdømte Viggo Kristiansen i Baneheia-saken. Den frikjente fetteren til Birgitte Tengs. Frikjente Ulf Hammern fra Bjugn-saken. Nokas-ranets Erling Havnå. Jonas Wold, en av Norges verste narkotikaforbrytere. Mannen som er dømt for over 100 overgrep mot egen sønn, som står tiltalt for overgrep i Gambia.

Konflikt, kontrovers og klagesaker har vært Klomsæts hverdag.

Men det var jobben som bistandsadvokat til en Utøya-overlevende som skulle føre til vedtaket som tok fra ham bevillingen.

Tidligere sjefredaktør i VG, Bernt Olufsen, gikk nylig ut og mente det var et tankekors at den eneste som har blir straffet etter 22. juli, foruten gjerningsmannen, er advokat Sigurd Klomsæt.

Sitt første møte med rettsvesenet fikk han da han nektet militærtjeneste.

Han fikk beskjed om at han ble vurdert som offisersemne. Men unge Klomsæt hadde lest Gandhi.

– Da ble jeg saaaksøkt av staaten. Og frifunnet.

Han fikk statsgaranti på at han er pasifist.

– **Det har ofte vært statsmakta mot meg.**

– **Dere er klar over** at dere er i historiske lokaler? Alf Nordhus! Han var to etasjer opp. Et av mine store forbilder.

Sigurd Klomsæt gestikulerer med store armer i resepsjonen. Lisbeth, hans kone og sekretær, har akkurat vist hvor yttertøyet skal henges av.

Klomsæt viser vei til sitt eget kontor, hjørnekontoret.

Med sine høye profil og kontroversielle saker tilhørte Klomsæt A-laget i norsk advokatstand. Med lang klientliste og god inntjening.

Men det siste året har ikke vært hans beste.

Klomsæt har falt ut av det gode selskap.

Skjønt, selv har han aldri villet være en del av noe fint selskap. I 2005 beskrev han seg selv som en bakgårdskatt i et innlegg i VG.

Tanken på borgerskapet får ham til å fnyse.

– Hvorfor gidder jeg alt dette? Nei, det veit jeg egentlig ikke. Det er mye klassekamp. Jeg er født og oppvokst på Årvoll i Oslo og er en av få i familien på morsiden som fullførte gymnaset.

Da Klomsæt gikk ut fra Sinsen gymnas var det bare et par stykker fra hele skolen som begynte på jusstudiet. Fra vestkanten kom det hele klasser.

Faren var funksjonær i industribedriften Standard Telefon og Kabelfabrikk. Da han klemte familien før han skulle på jobben, minnet han barna om at han dro for å tjene penger til «mat, melk og Solo».

– **Arbeiderklassebakgrunnen min har gjort meg opptatt av å ta vare på verdier, sier han.**

Klomsæt reiser seg og peker på innrammede avisutklipp og tegninger. «Mann med sine meningers mot» fra Telemarksa-

KJEMPER VIDERE:
– Jeg er ingen slagen mann. Jeg skal tilbake, sier Sigurd Klomsæt.

– Jeg føler at jeg blir tråkket på mitt innerste, min ærlighet og redelighet

visa i 1995. En gammel rettstegning fra bladet Etterlyst. Kunst fra Arbeiderbevegelsen, signert Gerhardsen.

I 2002 førte Klomsæt saken til fetteren til avdøde Birgitte Tengs i Menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg.

Klomsæt vant – og staten ble dømt til å betale 150.000 kroner i erstatning til fetteren.

Seieren gjorde ham stolt, klappene på skulderen kom fra mange hold.

– Faktoren var høy. Naboene flagget og en kom over med kaaake og greier.

Konas reaksjon var mer nøktern:

– **Ok, greit, godt jobba. Nå må du komme, nå er det mat.**

Det var det.

Det er Lisbeth Klomsæt som holder føttene til den tøylesløse mannen på jorden.

De begynte i samme klasse på realskolen på Rosenhoff 1967.

– Hun husker meg som en pøbelaktig fyr, og det var jeg vel også, gliser han.

Men han bestemte seg: Henne skulle han satse på.

Han måtte kjempe.

– Jeg var ikke aleine om det, nei!

Siden 1973 har de vært et par.

Sammen har de tre barn; Tollinspektør Marianne, Nina, som driver sin egen frisørsalong og Simen som studerer noe «historie--greier».

Den dagen Simen ble født i 1991, skulle Sigurd passe de to eldste barna mens Lisbeth og babyen var på klinikken.

Plutselig ringer en mektig LO-leder. Han er anklaget for underslag og vil ha Klomsæt som forsvarer.

Klomsæt kan ikke la sjansen gå fra seg, hyrer diskré inn svigermor og drar for å møte fagforeningslederen på kontoret.

– Det jeg ikke tenkte på, var at vi ikke var aleine på det møtet. Der var blant andre VG og Aftenposten. Så vi kom jo på forsidene dagen etter, ikke sant. Det var umuuulig å bortforklare.

Klomsæt fullfører ikke et resonnement uten å svinge innom en røverhistorie, en gammel bragd eller en runde med namedropping.

Stemmeleiet går opp, vokalene dras ut.

– Jeg har et engasjement som tar helt aaav. Men jeg har møtt mange mennesker i vanskelige situasjoner og mener rettssikkerhet er viktig for alle.

Mange av klientene har hatt andre advokater før de kommer til ham.

– Det er vel en kombinasjon av engasjement, kunnskaper og kontaktnett. Jeg har med en CV til deg.

Han drar ut tre sammenstiftede ark fra en bunke papirer.

– Når jeg får igjen bevillingen..

Han sier *når,* ikke *hvis*.

– Det er bare et tidsspørsmål.

Han blir stille. Er tilbake på lekkaksjeanklagene:

– **For det første er det feil. Jeg har ikke lekket noe som helst.**

Det skal mye til for å miste advokatbevillingen. Uredelig klientbehandling eller økonomiske misligheter er de vanligste grunnene.

For Klomsæt slo beslutningen ned som en bombe.

– Det har vært en lang og vond tid. De prøvde å ta fra meg bevillingen fjor også, i forbindelse med Baneheia-saken. Det er nok frykten for hva jeg kan få til, som ligger bak. Jeg er for brysom.

Nå er Klomsæt sykmeldt. Den nyvunne tiden bruker han på å sove, tenke og gå lange turer.

– Jeg må passe på så jeg ikke blir bitter. Hvis jeg blir bitter og innesluttet, da er det de kreftene som vil skade meg, som har lykkes.

Resten av tiden bruker Klomsæt på eget forsvar. Han har hyret inn datateknisk bistand, skaffet vitner og skriver brev.

Han ordlegger seg som en streikeleder:

– **Jeg har økonomi til å ha det gående lenge, jeg. Jeg skal ikke tape.**

Vi bor i en bra kåk, men vi har alltid vært flinke til å spare. Vi har vært nøkterne, legger han til.

Klomsæt blar opp i doktoravhandlingen «Justisfeil ved politiets etterforskning» av Asbjørn Rachlew.

– Med dedikasjon, påpeker han.

VINGEKLIPPET: Sigurd Klomsæt er kjent for sitt arbeid for utallige kontroversielle klienter. Nå kjemper han en tung kamp for å få tilbake bevillingen.

» Fakta

Sigurd Klomsæt

»Sigurd Jørgen Klomsæt (59) bor på Lofthus i Oslo.
»Utdannet jurist i 1981. Startet for seg selv i 1983.
»Giftet seg med Lisbeth i 1977. Sammen har de to døtre og en sønn.
»Beskyldt for å ha lekket bilder av Anders Behring Breivik til pressen i februar. Mistet advokatbevillingen i september.
»Klomsæt har senere årene har hatt fem disiplinærsaker (klagesaker) i Advokatforeningen. En annen av dem gjaldt en påstått lekkasje til Dagbladet, men han ble frifunnet i Advokatbevillingsnemden. Tre av sakene ble nylig foreldet.

Han viser frem gaver som står i hyllene bak seg, peker på hilsener i bøker. En fra professor i strafferett Ståle Eskeland, en annen fra Anders Bratholm.

– I all ubeskjedenhet er jeg en av de i forsvarerbransjen i Norge som har oppnådd mest internasjonalt. Det kommer aldri til å bli noen som tar meg igjen heller, for du får ikke betalt for det.

Han nevner at det kun er to norske straffeadvokater som har ført tre saker i menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg. Det ene er Knut Rognlien, som nylig fikk en pris.

– Den andre er meg.

– ***Savner du anerkjennelse?***

– Nei, nei, nei. Det driter jeg i. Jeg har mer enn godt nok med de folka jeg gjør en jobb for.

Jeg har også vært der at jeg syntes det var innmari stas å være i avisen. Men det har jeg sluttet med.

Kanskje har han gjort mye rart og gærent, det kan han medgi. Men han mener han aldri har gått ut over lovens grenser.

– Men jeg har alltid gjort det i den gode saks tjeneste. Jeg har vært åpen og hatt tillit til folk, uten at det alltid har vært grunn til det.

– ***Opplever du dette som et fall?***

– Nei.

Det blir stille.

– Jeg vinner frem til slutt. Det er bare et spørsmål om tid. Jeg er trygg både på faktum og rettferdighet til slutt.

Men jeg vil ikke bagatellisere det. Det er jo den optimale skaden de kan utsette meg for.

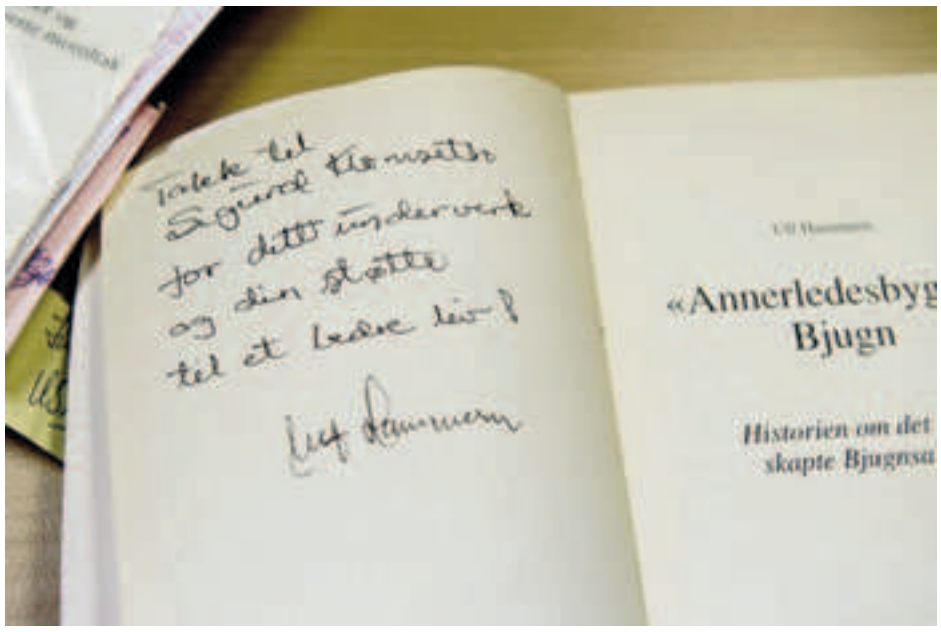

SAMLER PÅ STØTTEN: Sigurd Klomsæt har kontoret fullt av bøker og hilsener fra gamle klienter og bekjentskaper.

SAMMEN OM ALT: Sigurd og kona tar fatt på høstløvet sammen. Ekteparet traff hverandre allerede på realskolen og siden 1993 har de også delt arbeids

– Jeg må passe på så jeg ikke blir bitter

TUNGT ÅR: Sigurd og Lisbeth Klomsæt går på kontoret selv om det er blitt mindre å gjøre. – Det har vært noen forferdelige måneder, sier hun.

Han snakker saktere nå.

– Jeg kunne være blærete og si at det er innmari lærerikt. Men det er veldig ubehagelig og veldig leit. Og det rammer folk rundt meg.

I desember i fjor var Klomsæt på en «Sørlandsturné», han besøkte drapsmenn i ulike fengsler.

Da han kom hjem til Lofthus om kvelden, kjente han smerter. På kontoret dagen etter ble det verre. Han la seg ned på gulvet og vred seg.

De sterke smertene i lungene holdt ham oppe hele den påfølgende natten.

Lisbeth ringte en lungespesialist. Han legges inn på Ullevål sykehus.

– Jeg hadde det så jævlig, jeg skreik som faen, sier han.

Klomsæt ble nær lagt i koma. Åtte dager med morfin fulgte.

plass.

Det var blodpropp i en lunge.

Senere leste Klomsæt at 700 mennesker dør av blodpropp på norske sykehus hvert år.

– Jeg har ikke kommet meg ennå. Jeg kan knapt bøye med ned uten at jeg må hive etter pusten. Jeg er sliten, jeg merker det, sier han.

– ***Angrer du på noe?***

– Jeg angrer på at jeg ikke fulgte min egen magefølelse. Jeg burde trukket meg som bistandsadvokat før retten krevde det. Men klienten ville ha meg og jeg fryktet det ville bli oppfattet som feigt. Legen anbefalte meg også å ligge lavt.

– Jeg føler at jeg blir tråkket på mitt innerste, min ærlighet og redelighet.

Han ser innbitt fremfor seg. Knyttneven smeller i bordet.

– **... og det finner jeg meg faen ikke i!**

Lisbeth Klomsæt serverer kjeks og kaffe før hun setter seg rolig ned ved enden av bordet. Hun blar i en bunke ark med tett håndskrift.

Hun vil gjerne si noen ord om sin mann. Hun begynner så vidt å lese før ektemannen er i gang med en historie om en klient.

– Sigurd Jørgen Klomsæt! Nå er det jeg som snakker, sier hun udramatisk, før hun fortsetter:

– Jeg har kjent Sigurd i 40 år. Jeg kjenner ham som menneske, fagperson, ektemann og sjef.

En mann hun beskriver som snill, inkluderende og raus. Som alltid har jobbet mye, som kjemper en kamp for hver av klientene sine.

At Advokatbevillingsnemden påstår han ikke har tillit, opprører henne.

– Jeg lurer på hvem Sigurd har mistet tillit hos? Klientene ringer jo her og gråter fordi han ikke kan fortsette.

Hun står midt i den verste tiden i sitt liv.

– **Vi lever da fremdeles, selv om kreftene til Sigurd og meg er ganske ... tynnslitte.**

Lisbeth Klomsæt tar en pause og ser ned i arket, tørker seg under øynene med en serviett.

» LIVET TIL NÅ

Sigurd Klomsæt (59)

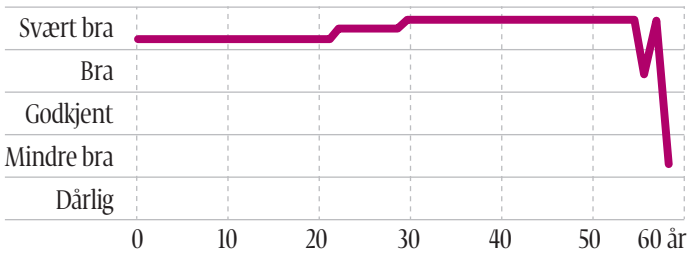

– Oppveksten på Årvoll var god og trygg. Jeg var aktiv i sport, guttemusikk (spilte trompet) og venner. På realskolen og gymnaset gikk jeg i samme klasse som min kone Lisbeth. Siviltjeneste med alkoholskadde menn var en svært givende og lærerik tid. Så fulgte jusstudier i Oslo kombinert med yrke som buss- og trailersjåfør. En opptur med etablering av samlivet med Lisbeth i 1977, eksamen og jobb som advokat, egen bevilling fra 1983 og tre barn. Mye arbeid, men jeg trives kjempegodt i jobben. Har alltid hatt mottoet; «ny dag, nye muligheter, nye utfordringer». Nedtur kom med anklager mot meg i februar, fra september uten bevilling. Det er kjempetøft.

Klokken 14 den 3. februar i år var Lisbeth på Politihuset på Grønland for å hente en konvolutt med en cd.

CD-ene ble levert ut til bistandsadvokatene i 22. juli-saken.

Klokken 16:39 ligger bilder fra CD-en på nettet. Først på ABC Nyheter, like etter publiseres bildene på nrk.no, VG Nett og Dagbladet.

En uke senere får Sigurd Klomsæt telefon fra en politimann som innkaller ham til avhør.

Advokatkontoret hans mistenkes for å stå bak lekkasjen til mediene.

Både han, kona og alle på kontoret nekter for å ha noe med saken å gjøre.

– Det er så jævlig å bli beskyldt for noe du ikke har gjort. Vi bare venter hver dag. Uker og måneder går, sier Lisbeth.

Sigurd minner om sitt motto, som han gjentar for seg selv hver morgen:

Ny dag, nye muligheter, nye utfordringer.

– Sigurd har alltid vært optimist, han gjør at jeg holder håpet oppe. Jeg håper vi har overlevd når sannheten kommer frem. Som firma og som oppegående mennesker.

Hvordan har Lisbeth holdt ut med arbeidsnarkomanen Klomsæt?

– Det har gått opp og ned, noen ganger har det vært veldig tøft. Han har vært veldig mye på reise, og jeg har alltid holdt trådene på hjemmebane.

– **Hun har vært en klippe, sier Klomsæt. – Kan jeg si det penere?**

Hun smiler for første gang.

– Jeg er nok mer forsiktig enn Sigurd, for å si det sånn. Jeg har vært demperen mange ganger.

Hun ler nå.

– Hadde det ikke vært for henne, hadde jeg bare tatt enda mer av!

– **Men jeg er ingen slagen mann. Jeg skal tilbake.**

beate.koren@vg.no